

**Pro Espoonjoki ry
Pro Esbo å rf**

Toimintasuunnitelma vuodelle 2016

1. Yhdistyksen toiminnan tarkoitus

Pro Espoonjoki ry, Pro Esbo å rf on puoluepoliittisesti sitoutumaton Espoonjoen vesistön vaikutusalueella toimivien rekisteröityjen yhdistysten muodostama järjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää luonnonsuojelua ja ihmisten viihtyvyyttä sekä turvata Espoonjoen luontokokonaisuuden säilyminen asukkaiden käytössä osana historiallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa.

Yhdistys pyrkii säilyttämään Espoonjoen jokialueen joenrantapuistona Pitkäjärveltä, Lippajärveltä ja Bodom-järveltä merelle Espoonlahteen. Kun joen rannoille varataan tarvittavat suojavyöhykkeet, jotka huomioivat jokiuoman vaihtelevan profiilin ja luonto sekä kulttuuriarvot ja nykyisen asutuksen, voi joki virrata luonnollisessa ympäristössä suurimmilta järviltä merelle saakka virkistys ja vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia tarjoten.

Vuodesta 2016 tulee yhdistyksen kahdeksastoista toimintavuosi.

2. Tavoitteet ja toimintamallit

a) Yhdistys vaikuttaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa Espoonjoen valuma- ja vaikutusalueen kaavoitukseen ja rakentamiseen yhteistoiminnassa jäsenjärjestöjensä kanssa.

Esponjoen valuma-aluetta tulee maankäytön suunnittelussa käsitellä yhtenä toiminnallisena kokonaisuutena muistaen jokeen liittyvät ekologiset käytävät kuten viherkäytävän Lippajärveltä, Pitkäjärveltä ja Bodomjärveltä Espoonlahdelle sekä Lippajärven ympäri oleva vihervyöhyke. Yhdistys seuraa valuma-alueen järvien tilaa, mainittujen lisäksi ainutlaatuisen Matalajärven. Tavoitteena tulee olla jokilaaksoa myötäilevän vanhan kulttuurimaiseman palauttaminen sille kuuluvaan arvoonsa asukkaiden toiveiden mukaisesti osaksi kaupunkipuistoa. Kaupungille tehdyn, uudistetun kansalaisaloitteen hyväksytyjen toimintaehdotusten toteutumista seurataan kiinteästi ja tarvittaessa puututaan asioiden kulkuun.

Keskeisenä tavoitteena on yhtenäisen, kulkukelpoisen luontopolun luominen joen vartta mukailemaan Träskändasta merelle asti. Jokiuoman ja sen kasvillisuuden luonnontilaisuus ja joen roskattomuus sekä veden hyvä laatu ovat tärkeimmät tavoitteet.

Yhdistys pyrkii Kirkkojärven palauttamiseen osana kulttuuriympäristöä ja virkistyskäytön kehittämistä ja koska järvellä on tulvahallinnassa tärkeä osuus.

b) Yhdistys pyrkii edistämään kulttuurihankkeita, jotka liittyvät jokilaakson erityisluonteeseen, sen perinteisiin ja historiaan. Yhdistys nostaa esiin joen kulttuurihistoriaa ja sitä, miten joki on virrannut kuin elämänlankana seudun läpi ja vaikuttanut asukkaiden toimeentuloon ja vapaa-aikaan.

c) Tiedotus yhdistyksen ulkopuolelle perustuu toimiviin kotisivuihin ja yhteistyöhön muiden tiedotustahojen kanssa.

Yhdistyksen kotisivulla www.proespoonjoki.fi ovat esillä toimintasuunnitelmat, toimintakertomukset, vuosikokouspöytäkirjat sekä kuvagalleria. Lisäksi yhdistyksen toiminnasta on suomen- ja ruotsinkielisiä esitteitä, joita toimitetaan säännöllisesti mm alueen kirjastoihin ja kaupungin palvelupisteisiin. Yhdistyksen toiminnasta tiedottaminen jäsenjärjestöille on ensisijaisesti hallituksessa toimivien vastuulla. Niille jäsenyhdistyksille, joilla ei ole edustajaa hallituksessa, lähetetään tietoja tarvittaessa ja ainakin kahdesti vuodessa. Hallituksen pöytäkirjojen jakelua olisi syytä laajentaa jäsenyhdistysten edustajille ja hallituksen entisille jäsenille, jotka ovat kiinnostuksensa ilmaisseet.

Yhdistys jatkaa yhteydenpitoa, tiedottamista, seminaarien järjestämistä ja yhteistyötä kohderyhmänä kansalaisryhmät ja järjestöt sekä tiedotusvälineet, kuten myös Espoon, Kauniaisten, Kirkkonummen ja Vantaan päättävät elimet, Uudenmaan ELY-keskus (elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus), Uudenmaan Liitto, Pääkaupunkiseudun ja Helsingin Seudun yhteistyöelimet, vesiensuojeluyhdistykset, asukasfoorumit sekä muut alueella ja myös valtakunnallisesti vaikuttavat tahot. Espoonjoen suojelusuunnitelman pohjalta jatketaan yhteistyötä Espoon kaupungin sekä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa.

d) Yhdistyksen toimintakulut katetaan jäsenmaksuilla, Espoon kaupungin avustuksilla sekä muilla haettavilla apurahoilla. Hallituksen tehtävä on suunnitella eri hankkeille tarvittava taloudellinen tuki, jonka edellytyksenä ovat hyvät ja luottamukselliset yhteistyösuhteet kaikkiin sidosryhmiin.

3. Toiminta

Yhdistys jatkaa jo useamman vuoden Espoon eri kouluille järjestämiään jokikävelyitä, joista saatu palaute sekä opettajilta että oppilailta on ollut erittäin positiivista. Retkien järjestely tehdään yhteistyössä Espoon eri koulujen ja lautakuntien kanssa.

Luontopolun ja joen rantojen kunnosta pidetään huolta järjestämällä talkoita sekä keskitytään vesistöalueen virkistyskäytön lisäämiseen järjestämällä erilaisia tapahtumia, esim. kävelyretkiä, joissa toimitaan luonto- ja perinnetiedon oppaina. Mahdollisuuksien mukaan voidaan järjestää myös kanoottiretkiä.

Yhdistys jatkaa jokiaiheisen valokuvakokoelman laajentamista sekä näyttelytilaisuuksien järjestämistä mm. jäsenyhdistysten tapahtumissa ja kirjastoissa.

Yhdistys on käynnistänyt Kuninkaantien kansallinen kaupunkipuisto Espoon Glimsinjokilaaksossa -hankkeen ja sen toteutumisen seuranta jatketaan aktiivisesti myös 2016. Glimsån jokilaakso on Espoon Bembölen ja Träskändan välinen alue, jonka halki kulkee Kuninkaantie ja virtaa Glimsinjoki (Glimså, Kvarnbyå). Yhdistys laajentaa myös kaupunkipuistoajatusta kattamaan koko Espoonjoen valuma-alueen kansallisena kaupunkipuistona Espoonlahdelta Glims- ja Glomsjokien latvoilla oleville järviolueille, Pitkä-, Lippa- Bodom- ja Matalajärviin. Lisäksi ainutlaatuisen Matalajärven kehittämistä SPA-luokitelluksi lintujärveksi edistetään.

Yhdistys pyrkii vaikuttamaan vesistön tilan seuraamisen tehostamiseen ja parantamistoimenpiteisiin ja niiden vaikutukseen kalakantoihin. Ajankohtaisena kohteena on joen tulvien säännöstely, siinä Turunväylän ajankohtaiset ratkaisut ja Kirkkojärven

muodostaminen järveksi ja lintukeitaaksi, paitsi maisemallisten, luonto- ja virkistysarvojen sekä kulttuuriympäristön, myös vesistön tilaa ja säännöstelyä silmälläpitäen.

Yhdistys seuraa kaupunkiradan jatkamisen ja Salon radan sekä Blominmäen puhdistamon suunnittelua ja niiden vaikutusta joen vesistöön, jokiluontoon ja luontoreitteihin.

Käytännössä toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat työryhmät, jotka hallitus valitsee järjestäytymiskokouksessaan vuosittain. Hallitus on koordinoitelin ja kussakin työryhmässä on vähintään yksi hallituksen jäsen. Yhdistyksen jäsenistö on suuri ja sillä on runsaasti niin ympäristösuojelun kuin muidenkin alojen asiantuntemusta. Toimikuntien ja työryhmien työpanoksella saadaan työskentelyyn sekä syvyyttä että vaikuttavuutta. Yhdistys pyrkii aktiivisesti laajentamaan työryhmiä myös hallituksen ulkopuolisilla jäsenillä.

Yhdistys varautuu mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan myös erillisiä, yhdistyksen tavoitteita tukevia projekteja, myös ulkopuolisten järjestöjen tai yhteisöjen kanssa.

4. Yhteistyö

Yhdistyksen hallituksen jäsenet toimivat joko Pro Espoonjoki ry:n tai omien yhdistystensä asettamina mahdollisesti pidettävissä joen valuma-alueen asukasfoorumeissa. Yhdistys pitää yhteyttä alueen yrityksiin yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yhdistys ei näe estettä toimia myös naapurivesistön, Mankinjoen, alueeseen vaikuttamiseksi samoin periaattein kuin se muuten toimii ja pyrkii yhteistyöhän Mankinjoen vaikutusalueella toimivien vastaavien yhdistysten kanssa.

5. Jäsenistö ja hallinto

Tavoitteena on laajentaa jäsenistöä (nyt n 20 jäsenjärjestöä) kampanjoimalla toiminnasta Espoonjoen vesistön vaikutusalueella toimivia asukasyhdistyksiä ja muita paikallisiin oloihin vaikuttavia yhdistyksiä.

Yhdistyksen puheenjohtaja ja hallitus valitaan vuosittain ensijaisesti jäsenyhdistysten valtuuttamien edustajien keskuudesta. Lisäksi toimihenkilöitä voidaan kutsua hallituksen ulkopuolelta.

Toimintasuunnitelma 2016 esitetään hyväksyttäväksi vuosikokouksessa keväällä 2015, koska se on toimitettava Espoon kaupungille huhtikuun 2015 loppuun mennessä toiminta-avustuksen anomista varten. Samalla vuosikokoukselle esitetään tarpeellisia tarkennuksia toimintasuunnitelmaan 2015.